

lesbisk par, som i fællesskab har planlagt at stifte familie gennem kunstig befrugtning af den ene partner, får en retsstilling, der betyder, at den anden kvinde kan adoptere barnet straks efter fødslen. Forud for behandlingen af L 67 blev administrativ praksis ændret i begyndelsen af 2008, således at der mellem de registrerede partnere ses bort fra kravet om samliv i 2½ år mellem ansøgeren og barnets biologiske forældre, hvis det kan dokumenteres, at parterne som minimum har boet sammen siden det tidspunkt, hvor den biologiske forælder modtog behandling for barnløshed, og hvis den anvendte donorsæd var anonym.

6.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet finder, at de ændrede regler om kunstig befrugtning bør følges op af en ændring af reglerne om adoption af en registreret partners barn. Efter at der gennem lov om kunstig befrugtning er skabt mulighed for, at kvinder i et registreret partnerskab kan planlægge at få et barn og på samme måde som et heteroseksuelt par tage en beslutning om at stifte familie sammen, bør barnets ret til to juridiske forældre sikres allerede fra barnets fødsel.

Justitsministeriet foreslår derfor, at der i tillæg til bestemmelsen i adoptionslovens § 8, stk. 2, gives mulighed for, at samtykke til adoption kan afgives allerede før barnets fødsel, hvis ansøgeren ønsker at stedbarnsadoptere sin registrerede partners barn, og barnet er blevet til ved hjælp af kunstig befrugtning med anonym donorsæd. Det er en betingelse, at parterne boede sammen på tidspunktet for den kunstige befrugtning. Justitsministeriet vil derimod ikke betinge denne adgang til adoption af, at parterne fortsat har fælles bopæl ved barnets fødsel, eller når adoptionen bevilliges, hvis samtykke til adoption modtages i statsforvaltningen indtil 3 måneder efter barnets fødsel. Modtages samtykke til adoption på et senere tidspunkt, vil det være de almindelige regler for stedbarnsadoption, der er gældende.

Det foreslås endvidere, at adoptionslovens § 4 ændres, således at 25-års-grænsen i den beskrevne situation nedsættes til en minimumsalder på 18 år, hvilket er den laveste dispensationsmulighed i den gældende adoptionslov.

Som konsekvens af forslaget om, at adoptionen kan få retsvirkninger allerede fra barnets fødsel, foreslås indsat en ny bestemmelse i lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel (barselloven), så adoptanten ligestilles med fædre for så vidt angår muligheden for at holde orlov i forbindelse med barnets fødsel og opnå retten til forældreorlov. Medmoren skal på samme måde

som andre adoptanter overfor arbejdsgiveren iagttage varslingsreglerne i barsellovens § 15, stk. 5.

7. Adoptionsnævnet

7.1. Gældende ret

Adoptionsnævnet blev oprettet ved lov nr. 137 af 24. marts 1976. Efter den dagældende § 25 b, stk. 2, bestod Adoptionsnævnet af en formand og et antal andre medlemmer. Formanden skulle være jurist. I behandlingen af hver klagesag skulle deltage mindst 5 medlemmer herunder formanden eller et medlem, der opfyldte betingelserne for at kunne være formand for nævnet.

Ved den seneste ændring af adoptionsloven i 2004, der var et led i regelforenklingen på det familieretlige område (lov nr. 446 af 9. juni 2004), blev bestemmelsen ændret, så det blev en betingelse, at nævnets formand skal være dommer. Baggrunden for ændringen var ifølge lovens bemærkninger, at formanden i praksis har været en dommer. Derudover blev der lagt vægt på, at der er tale om et nævn, der behandler tvister mellem borgere og forvaltningsmyndigheder. Det var derfor Justitsministeriets opfattelse, at formanden skal være dommer, og at dette skulle fastsættes udtrykkeligt i loven. Bestemmelsen findes i den gældende adoptionslovs § 25 b, stk. 1.

Den 1. januar 2007 trådte ændringer i retsplejeloven om dommers bibeskæftigelse i kraft. Det følger nu af retsplejelovens § 47 a, stk. 2, at hvervet som medlem af et nævn kun må varetages af højesteretsdommere eller landsdommere, hvis det er bestemt ved lov eller godkendt af Bibeskæftigelsesnævnet. Bibeskæftigelsesnævnet skal ved sine afgørelser blandt andet tage hensyn til, om det pågældende råd eller nævns afgørelser omfatter principielle spørgsmål eller på anden måde involverer betydelige interesser. Det er efter forarbejderne hensigten, at Bibeskæftigelsesnævnet efter en overgangsperiode som altovervejende hovedregel kun vil få til opgave at meddele tilladelse for så vidt angår private råd og nævn, da lovgiver antages med tiden at ville afklare spørgsmålet om deltagelse af dommere fra de overordnede retter i offentlige råd og nævn.

Efter adoptionslovens § 25 b, stk. 2, kan Adoptionsnævnets medlemmer samt disses stedfortrædere beskikkes for indtil 4 år ad gangen. Der er ikke taget stilling til, hvor længe et medlem af Adoptionsnævnet kan være beskikket som medlem eller stedfortræder.

Hidtil har Adoptionsnævnets medlemmer været beskikket i op til flere perioder. Ved den seneste beskikkelsesrunde i foråret 2008 blev der indført en praksis om, at medlemmer kan beskikkes for i alt 8 år. Ønsket